

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 14 september 2006
Ons kenmerk 37/5.14/2006010535
Behandeld door mevrouw M. Kielema (0592) 36 53 59
Onderwerp: Uitwerking motie M13, statenvergadering 14 juni 2006

Geachte voorzitter/leden,

In uw vergadering van 14 juni jl. is motie M13 met algemene stemmen aangenomen. Met deze motie wordt een extra financiële impuls van € 1.000.000,- gegeven voor het verbeteren van de sociaaleconomische situatie in Drenthe en dan in het bijzonder in de regio Zuidoost. Deze regio kampt met een aantal sociaaleconomische problemen die armoede en sociale uitsluiting tot gevolg (kunnen) hebben. Deze problemen zijn samengevat in de drie thema's die binnen de motie worden onderscheiden. Het betreft de thema's:

1. Onderwijskansen
2. Creëren stageplaatsen leerlingen van het ROC
3. Ondersteuning vrijwilligersorganisaties

Het budget wordt evenredig verdeeld over 2006 en 2007. In de motie vraagt u ons om vóór 1 september 2006 invulling te geven aan het fonds ten behoeve van de drie genoemde terreinen, aan te geven wat de relatie is met bestaande programmalijnen en het fonds toetsbaar en meetbaar te maken. Ter uitvoering van deze motie staat ons het volgende voor ogen.

Zoals wij in de statenvergadering van 14 juni jl. al hebben aangegeven, willen wij deze motie in eerste aanleg als ondersteuning en intensivering van ons bestaande beleid beschouwen. Op elk van de in de motie genoemde beleidsterreinen hebben wij de afgelopen jaren het nodige aan beleid ingezet en uitgevoerd, of hebben wij concreet beleid in voorbereiding. Naar onze stellige overtuiging is de effectiviteit van de inzet van deze financiële impuls maximaal, als deze aansluit op het bestaande beleid op de genoemde beleidsterreinen. De instelling van een apart sociaal fonds heeft dan ook niet onze voorkeur.

Wij stellen voor de één miljoen euro te verdelen over drie bestaande of in voorbereiding zijnde beleidskaders en wel op de volgende wijze:

- € 500.000,- (voor de jaren 2006 en 2007) toe te voegen aan het budget voor de uitvoering van de Drentse onderwijsagenda, waarvan het concept in juli jl. in de Statencommissie Cultuur en Welzijn besproken is;
- € 400.000,- voor beide jaren toe te voegen aan de budgetten voor de uitvoering van het programma Onderwijskennisinfrastructuur (OKI);
- € 100.000,- toe te voegen aan het in het kader van de Voorjaarsnota 2006 vrijgemaakte extra budget voor de ondersteuning van vrijwilligerswerk en mantelzorg.

Het extra budget wordt in 2006 benut om een aantal concrete projecten binnen elk thema te financieren. In 2007 worden de middelen vooral gebruikt om een extra impuls aan nieuw beleid te kunnen geven. Eind 2006 worden namelijk twee beleidsdocumenten aan u voorgelegd: de Drentse onderwijsagenda en de notitie Vrijwilligerswerk en mantelzorg. In beide notities wordt het merendeel van de extra middelen verwerkt.

Aan het door u gelegde accent op de problematiek in Zuidoost-Drenthe willen wij graag invulling geven door bij de besteding van elk van de deelbudgetten als randvoorwaarde vast te leggen, dat ten minste 50% van het (deel)budget ingezet zal worden voor projecten en activiteiten in deze regio.

Voor de monitoring en evaluatie wordt aangesloten bij de bestaande instrumenten van de monitoring werk, onderwijs en kennisinfrastructuur (WOK) en de meerjarenevaluatie Mensen in het middelpunt. Aan de door u gevraagde toetsbaarheid en meetbaarheid zal dan ook via rapportages in dat kader uitvoering worden gegeven. Medio 2007 wordt u daarnaast schriftelijk over de voortgang gerapporteerd, omdat dan het merendeel van het beschikbare budget beschikbaar is en over de opbrengsten van de voorgestelde tenders gerapporteerd kan worden.

In de bijlage treft u een nadere inhoudelijke onderbouwing aan van de keuzes die wij voorstaan bij de uitwerking van de motie per thema. Wij vertrouwen erop dat wij, door de uitvoering van de ingediende motie op deze wijze te verbinden aan bestaand beleid en dit beleid op onderdelen te intensiveren, naar letter en geest een goede invulling kunnen geven aan uw opvattingen ter zake.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
jd/coll.

UITVOERING MOTIE M13

Met de uitvoering van motie M13 wordt een extra impuls van € 1.000.000,- gegeven voor het verbeteren van de sociaaleconomische situatie in Drenthe en in het bijzonder in de regio Zuidoost. In deze regio is een aantal sociaaleconomische problemen die armoede en sociale uitsluiting tot gevolg (kunnen) hebben. Deze problemen zijn samengevat in drie thema's. Het betreft de thema's:

1. Onderwijskansen
2. Creëren stageplaatsen leerlingen van het ROC
3. Ondersteuning vrijwilligersorganisaties

Het totaalbudget wordt evenredig verdeeld over 2006 en 2007. De financiële verdeling over de thema's is: Onderwijskansen € 500.000,-; Stages ROC's € 400.000,-; Vrijwilligersorganisaties € 100.000,-. Deze verdeling vloeit grotendeels voort uit de notitie Op weg naar een Drentse Onderwijsagenda. In deze notitie is een bijlage opgenomen met projectideeën. Hieruit blijkt dat voor een deel van deze projecten de bestaande budgetten niet toereikend zijn. Het thema Onderwijskansen is een van de centrale onderwerpen van dit document. De extra middelen kunnen dan ook goed benut worden om binnen dit thema alle opgenomen projectvoorstellen tot uitvoering te brengen. Ook het thema Stages ROC's maakt deel uit van de Onderwijsagenda. Dit thema is vooral gerelateerd aan de problematiek van het voortijdig schoolverlaten. De extra middelen kunnen besteed worden om rond de stageproblematiek meer concrete activiteiten te realiseren.

Voor het thema Vrijwilligersorganisaties is een geringer budget toereikend. Via de jaarlijkse prestatie-subsidie aan STAMM is de afgelopen jaren extra geïnvesteerd in vrijwilligersorganisaties. Daarnaast is gebruikgemaakt van subsidieregelingen van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Het betreft de pilot Vrijwilligerswerk en de Tijdelijke Stimuleringsregeling vrijwilligerswerk.

De concrete inhoudelijke invulling van de thema's wordt gerealiseerd door het intensiveren van het bestaande en in ontwikkeling zijnde provinciale beleid.

Het extra budget wordt in 2006 benut om een aantal concrete projecten binnen elk thema te financieren. In 2007 worden de middelen vooral gebruikt om een extra impuls aan nieuw beleid te kunnen geven. Eind 2006 worden namelijk twee beleidsdocumenten vastgesteld: de Drentse Onderwijsagenda en de notitie Vrijwilligerswerk en mantelzorg. In beide notities worden de extra middelen meegenomen.

Hieronder wordt de besteding van het budget per thema nader uitgewerkt.

Thema 1, Onderwijskansen

Het opleidingsniveau in Drenthe ligt onder het landelijke gemiddelde. Deze onderwijsachterstand begint al in het primair onderwijs. De onderwijsprestaties op het gebied van taal en rekenen liggen lager dan het landelijke gemiddelde, evenals de doorstroom naar havo en vwo. De oorzaken liggen onder meer in de sociaaleconomische achtergrond van de kinderen (het lage inkomen en het lage opleidingsniveau van de ouders) en de lage verwachtingen van de ouders en de school ten aanzien van de schoolloopbaan van de kinderen.

In de notitie Op weg naar een Drentse Onderwijsagenda - Alles op groen! is een ambitie rond het thema Onderwijskansen geformuleerd die voortvloeit uit de geschetste onderwijsproblemen.

Deze ambitie luidt: De taal- en rekenprestaties in het primair onderwijs zijn sterk verbeterd en in overeenstemming met landelijke cijfers.

Voor het realiseren van deze ambitie is een aantal acties benoemd. Deze acties concentreren zich rond het investeren in doorgaande ontwikkelingslijnen vanaf jonge leeftijd, dus vanaf de peuterleeftijd, het bevorderen van deskundigheidsbevordering van het personeel en het vergroten van de ouderbetrokkenheid.

De komende periode wordt een aantal gespreksronden met het veld over de notitie *Op weg naar een Drentse Onderwijsagenda - Alles op groen!* georganiseerd. De input van deze rondes wordt verwerkt in de definitieve opstelling van de notitie. De notitie wordt voor het eind van dit jaar vastgesteld.

Vooruitlopend op de definitieve vaststelling van de Drentse Onderwijsagenda wordt in 2006 budget beschikbaar gesteld om investeringen te kunnen plegen die bijdragen aan het verbeteren van de taalprestaties in het Drentse primair onderwijs. Het betreft de financiering van een aantal projecten op het gebied van taalleesbeleid, namelijk het project *Klaor veur de start - Streektaal: van hindernis in taalontwikkeling van peuters tot prima start* van de Stichting Drentse Taal en Kobalt en het project rond ontwikkeling Taalleesbeleid als vervolg van het Onderwijskansenproject Drenthe.

In 2007 wordt op basis van de vastgestelde Drentse Onderwijsagenda een tender rond het thema *Onderwijskansen* uitgeschreven. Voor de tender is het budget van 2007 en het eventueel resterend budget van 2006 beschikbaar. De tender wordt benut als instrument om vorengenoemde provinciale ambitie voor het thema *Onderwijskansen* te realiseren. Als een van de voorwaarden wordt in ieder geval vastgelegd dat prioriteit wordt gegeven aan de regio Zuidoost-Drenthe. 50% van het budget wordt besteed aan projecten die uitgevoerd worden in deze regio. De resterende 50% mag aangewend worden voor projecten in de andere regio's. De overige voorwaarden hebben betrekking op de inhoud van de projecten en vloeien voort uit de geformuleerde acties in de notitie. In de huidige versie van het document is aangegeven dat het provinciale beleid actief inzet op:

- Doorlopende ontwikkelingslijn van voorschoolse voorzieningen naar het primair onderwijs
- Stimuleren van nascholing van het personeel
- Vergroten van de ouderbetrokkenheid

Wellicht dat vanuit de gespreksronden deze acties nog wijzigen of aangescherpt worden.

Samenvattend

Budget 2006:

- project *Klaor veur de start - Streektaal: van hindernis in taalontwikkeling van peuters tot prima start*, Stichting Drentse Taal en Kobalt, € 50.000,--
- project *Taalleesbeleid, vervolg Onderwijskansenproject Drenthe*, circa € 360.000,--

Budget 2007:

- Tender onderwijskansen

Thema 2, Stages ROC's

De stageproblematiek in het middelbaar beroepsonderwijs staat hoog op de politieke agenda. Deze problematiek heeft een nauwe samenhang met onderdelen van het provinciaal beleid dat is vastgelegd in de provinciale agenda *Onderwijs en kennisinfrastructuur* en de notitie *Op weg naar een Drentse Onderwijsagenda - Alles op groen!*. De relatie met het hoge aantal voortijdige schoolverlaters in Drenthe wordt hierbinnen gelegd.

In het kader van de Onderwijskennisinfrastructuur (OKI) is de afgelopen jaren geïnvesteerd in het realiseren van extra leerbanen en een goede onderwijs-arbeidsmarktinfrastructuur (MKB-leerbanen, Drentse leerbedrijven en Zodat het Netwerkt). Al deze projecten worden de komende jaren door de initiatiefnemers structureel doorgezet en verbreed. Ook is er fors geïnvesteerd in het realiseren van goede zorgstructuren om het onderwijs en het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten.

Het provinciaal beleid heeft zich tot nu toe niet zozeer gericht op het aanbod van stages an sich. Dit is een verantwoordelijkheid van de onderwijsinstellingen.

Wel is er in de Drentse Onderwijsagenda aandacht voor stages, zowel binnen het vmbo als het mbo. De achterliggende gedachte is dat een meer praktijkgerichte invulling van het vmbo voortijdig schoolverlaten kan voorkomen en dat stages in het mbo bijdragen aan een betere doorstroom vanuit het onderwijs naar de arbeidsmarkt.

In de afgelopen periode is er op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau veelvuldig gesproken met de ROC's in Drenthe. Tevens is van gedachten gewisseld met het bedrijfsleven, het CWI, de RMC-coördinatoren en gemeenteambtenaren over het onderwijs en de stageproblematiek binnen de ROC's. Duidelijk is geworden dat er geen grote tekorten aan stageplaatsen zijn.

Wel is de match tussen vraag en aanbod, de kwaliteit van de stageplek en het vinden van stages voor specifieke groepen jongeren een probleem. Zo zijn er in de techniek voldoende mogelijkheden voor de beroepspraktijkvorming, er zijn echter te weinig leerlingen. Op de lagere mbo-niveaus (AKA-opleiding, niveaus 1 en 2) is er vaak meer aanbod van leerlingen dan stageplekken beroepspraktijkvorming. Daarnaast is de kwaliteit van de stage vaak een punt van zorg. Dit tegen het licht dat de praktijkcomponent steeds belangrijker wordt in het onderwijs. Ten slotte zijn er de leerlingen van de Regionale Expertisecentra (REC), clusters 1, 2, 3 en 4, en het Praktijkonderwijs die zeer moeilijk aan een stageplek komen.

Knelpunten zitten voor een belangrijk deel in de regionale en sectorale spreiding van de leerplaatsen. De oplossing hiervoor ligt in goede samenwerking tussen CWI, onderwijsinstellingen en werkgevers.

De geschetste situatie vraagt om een nader onderzoek, vooral om meer zicht te krijgen op de grootte van het probleem. Hoeveel jongeren betreft het? Hoeveel extra stageplekken zijn nodig? Deze vraagstelling wordt op dit moment landelijk beantwoord. Het is de bedoeling dat deze informatie in oktober beschikbaar komt en gepubliceerd wordt op www.kansopstage.nl en www.kansopwerk.nl.

Ook VNO-NCW Noord doet op dit moment onderzoek dat erop gericht is tot een sluitende aanpak van stages te komen.

Een extra inzet van de provincie Drenthe is erop gericht de positie van leerlingen op de laagste niveaus in het onderwijs te verbeteren. Daarbij worden als doelgroep onderscheiden: leerlingen uit het praktijkonderwijs en leerlingen in de laagste niveaus van het mbo.

In 2006 wordt budget beschikbaar gesteld voor een project gericht op ProRec. Het betreft de verbreding van het convenant ProRec naar de regio Zuidoost-Drenthe.

Ook willen wij bijdragen aan het verbeteren van de stagemogelijkheden voor leerlingen in het mbo tot en met niveau 2. Daarbij zijn verschillende partijen in beeld, waaronder CWI, werkgevers, onderwijsinstellingen en kenniscentra. De provincie wil partijen uitdagen tot vernieuwende oplossingen. De tenderregeling wordt uitgevoerd in 2007.

De komende weken vinden er in het kader van de Drentse Onderwijsagenda gesprekken plaats met het veld. Het onderwerp Stages zal hierbij ook aan bod komen en als input dienen voor de op te stellen regeling.

Op dit moment denken we aan projecten gericht op:

- verbeteren van de coördinatie en werving van duale trajecten/stages (bijvoorbeeld per school een loket voor stagevraagstukken voor zowel school als bedrijven);
- vinden van leerbanen en stages voor beschreven doelgroep (projecten die knelpunten weg nemen zoals "teveel begeleiding nodig vanuit werkgever", taalproblemen en dergelijke);
- verbeteren toetreding en begeleiding op de arbeidsmarkt, aansluitend op de opleiding voor de beschreven doelgroep;
- promotie (bijvoorbeeld promotie van Kans op werk, Kans op stage, aanvullend op lopende initiatieven);
- speciaal onderwijs. Bijzondere aandacht behoeft het netwerk rondom de scholen voor speciaal onderwijs, dat sterker zou moeten worden opdat die leerlingen ook in aanmerking komen voor stageplekken en leerbanen.

De voorwaarden die voor deze tender worden geformuleerd, worden in samenspraak met het veld opgesteld. Een belangrijke voorwaarde is dat de middelen voor een belangrijk deel moeten neerslaan in Zuidoost-Drenthe. Hiertoe zullen in de tenderregeling voorwaarden worden opgesteld.

Samenvattend

Budget 2006:

- project Convenant ProRec, regio Zuidoost-Drenthe, circa € 75.000,--

Budget 2007:

- Tenderregeling verbeteren mogelijkheden stages laagopgeleide jongeren

Thema 3, Vrijwilligersorganisaties

De provinciale betrokkenheid bij vrijwilligersorganisaties die met achterstandsgroepen werken start niet bij nul. Enkele voorbeeldenprojecten zijn:

- Het project Home Start van Humanitas
Getrainde vrijwilligers bieden praktische hulp en ondersteuning aan ouders met jonge kinderen die al langere tijd van een minimuminkomen leven;
- Het project Thuisadministratie van Humanitas
Getrainde vrijwilligers bieden hulp aan mensen die nog niet in een schuldsaneringstraject zitten, maar wel schulden hebben en aan mensen die een schuldsaneringstraject hebben doorlopen en waarbij terugval aannemelijk is.

Daarnaast wordt ondersteuning geboden aan de Vereniging Sociaal Drenthe (VSD) en de Vereniging Cliëntenraden (VCS). De VSD en de VCS zijn provinciebrede vrijwilligersorganisaties voor alle Drentse cliëntenraden. De provincie subsidieert het RPCP met de opdracht professionele ondersteuning te bieden aan de VSD en de VCS.

Op dit moment ontbreekt het nog aan een samenhangende visie op de eigen provinciale rol met betrekking tot vrijwilligersorganisaties. Voor het eind van dit jaar wordt de beleidsnotitie Vrijwilligerswerk en mantelzorg vastgesteld, waarin deze visie wordt beschreven. Deze notitie is gericht op vrijwilligerswerk in brede zin en is niet beperkt tot vrijwilligersorganisaties die zich bezighouden met achterstandsgroepen.

De extra middelen die beschikbaar zijn gesteld voor de ondersteuning van vrijwilligersorganisaties die werken met achterstandsgroepen worden betrokken in deze nieuwe notitie. Vooruitlopend hierop wordt één project in 2006 gesubsidieerd. Het betreft het project Deskundigheidsbevordering van de vrijwillige spreekuurhouders in Zuidoost-Drenthe van de VSD. Dit project is toegelicht door de heer Hogenkamp van de VSD tijdens de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn van 24 mei 2006. Het betreft een bedrag van circa € 14.000,--. Het resterend bedrag van circa € 86.000,-- wordt in 2007 in de vorm van projecten ingezet, waarbij de notitie Vrijwilligerswerk en mantelzorg het kader vormt.

Samenvattend

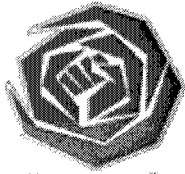
Budget 2006:

- project Deskundigheidsbevordering van de vrijwillige spreekuurhouders in Zuidoost-Drenthe, VSD, circa € 14.000,--

Budget 2007:

- projecten voortvloeiend uit de notitie Vrijwilligerswerk en mantelzorg, circa € 86.000,--

jd/coll.

PvdA Statenfractie Drenthe

Sectie CW

Onderbouwing agendering brief GS inzake uitvoering motie 13

De fractie van de PvdA wil deze brief agenderen om in de commissie met de leden van de commissie en de leden van GS van geachten te kunnen wisselen of de motie op de door GS voorgestelde wijze wel voldoende recht doet aan de tekst en intenties van de motie. Vooralsnog bestaat bij onze fractie de indruk dat dit namelijk onvoldoende het geval is.

Namens de fractie van de PvdA

Herman Beerda
